

BÉTSI MAGYAR KURIR.

ÉS

SOKFÉLE, TOLDALÉKŰL.

Nr. Indúlt: Pénteken, Mártzius' 29-dikén, 1833.

26.

GÖRÖG ORSZÁG.

Toulon Mártz. 8-kán. Azon El-lenparants, mellynek ereje szerint a' Frantzia seregnék még továbbá is Görög Országban kell maradnia, későn érkezett meg Moreába, hogy így az első Osztálynak kiindulása még továbbra halasztassék. — A' Caravanne, Rhone, és Astrolabe nevű gőzhajók valami 900 katonákkal 's külömbféle ágyú szerekkel megerheltetve Febr. 11-kén Naupliából kiindultak, 's egy résznek Marseilléban a' másik pedig itt nálunk kötött ki, — nekünk azt az Ujságot hozták, hogy Ó Felsége a' Görög Király, Febr. 7-kén a' Bajor, 9-kén pedig a' Frantzia seregnél 3 Admirálisokkal együtt fényes hadvizsgálatot tartott.

A' Görögök, Ibrahim Basának a' Fényes Portán vett győzedelmén felette nagy örömmel teltek el 's ebbeli örvendezéseket többszöri ágyú lövésekkel is kinyilatkoztatták. Ugy halljuk, hogy az Egyiptomi V. Király zászlója alatt igen sok önkénytes görögök is szolgálnak, és hogy ezek eránt Ibrahim Basa, különös figyelemmel viseltetnék.

Patras Febr. 15 kén. A' Naupliai 's ennek környékén találtató erősségeket a' Bajor Királyi seregek megszállották, 's most már az egész tájékon mély tsend 's béke uralkodik. Azon lázadó Görögök, kik városunknak több ízbeli nyughatatlanságot 's rettegést okoztak, a' Királynak megérkezésével vala-

mennyire ugyan letsendesültek, de mostanában ismét békételenkedvén, Ó Felsége kéntelenítették fegyveres erőhöz nyúlni, 's a' mint hírlelik Naupliából nem sokára egy osztály katonaság fog megérkezni.

Zante Febr. 10-kén. Az eddig Naupliában feküdt Frantzia sereg, a' napokban Argos' térjére szállítottatott által, két héti itt mulatása után ismét Athenét és Negropontot fogják egy darab ideig megszállani, a' mi után mind a' két várost a' bajor királyi seregnék adandják által. — Navarinban éppen most rakják a' Frantziák az ágyúikat, 's más hadi szereiket 3 Marseilléből érkezett hajókra.

A' Zantéi Katholicus Püspök több Kiküldöttekkel együtt Martzius 4-kén Naupliába által evezvén, Ó Felségének Udvarolt, a' midőn egyszersmind hódolását is kinyilatkoztatta. — A' legújabb Triestbe megérkezett tudósítások a' Görög Király palotáját így írják le: A' régi 3 emeletű Királyi palota, még Gróf Capodistriás idejében épített, mindenik emeletben 13 szobák voltak, a' várba egy magas és széles kapu vezetett, melly egyszersmind egy tágas és kellemetes kertbe is nyílt, a' kert megett ismét egy gyönyörű közönséges sétáló hely nyílt el. Ezen várat az Uj Király előre küldött Biztosai egészen másképpen rendelték el, ugyan is az első emeletben lévő 13 szobákat, tsak 3 tágas és pompás teremkévé vál-

toztatták; az első veres bársonnyal van bevonva, 's aranyos tzafrangokkal kivárva, a' második Nemzeti, a' harmadik pedig zöld színre vagyon kifestve. Neaplia és Triest között egy gőzhajó által leendő gyakrabbi közösülés plánisáltak, 's reménylik, hogy ezen tziel minél előbb sikeressedni fog.

NAGY BRITANNIA.

A' Miniszterek planuma, a' Kelet-indiai gyarmatra nézve következő pontokat foglal magában: 1) A' rabszolgaság eltöröltessék. 2) A' rabszolgadonosok bizonyos summával örökre kifizettessenek. 3) Ezen tzielra 30 esztendőök alatt visszafizetendő költsönpénz vétessék fel. 4) A' szabadon bocsátott rabszolga a' magistratualis személy által hetenként 5 napi, aratáskor pedig 6 napi dolgozásra kényszeríttessék. 5) Lehúzatván hetenként két napi munkabér, az, a' közönséges kárpótlás fejében fizettessék.

Márcz. 6-kán a' volt — külső dolgokra ügyelő Miniszter Gróf Dudley-Ward — életének 52-dik évjében, meghalálozott.

Az Alsóháznak Márcz. 11-kén tartott délelőtti gyűlésében az határozottott, hogy csak olyan Kérőlevelek vétessenek fel, mellyek az Irlandi nyughatalanságok letsilapítását illetik, mivel a' Ház, az illető billnek másodszori felolvasatásával akar foglalatoskodni. Cobbett Ur csak maga 30 Kérőleveleket nyújtott bé az Alsóháznak, azt nyilatkoztatván, hogy még sokkal számosabbak lettek volna, ha azokat, frankirozatlanok lévén, vissza nem kén-telenítettett volna küldeni. „Nem akarom — úgymond Cobbett Ur — a' Házat ezen Kérőlevelek minéműségek leírásával terhelni, azt az észrevételt mindazonáltal teszem, hogy egy közzülök 150 lábnyi hosszúságú.“ (Katzaj) Ezeket mondván az aláírttaknak soka-

ságára mutatott, megakarván az Alsóháznak mutatni, melly kevésre betsítetnek a' most fennforgó rendszabások — A' délutáni gyűlésnek megnyitásával Lord Althorp az Irlandi egyházi újításokra nézve hozott billt terjeszté elő az Alsóháznak, azt kívánván, hogy az, ugyan azon gyűlésben először, másodszor pedig a' következő Szerdán olvastassék fel. Az alkori első felolvasatás elfogadtatott, végre is hajtattott; de azon kérdés ellen, valyon felolvasassék e' másodszor 15-kán Sir R. Peel tüzesen kikelt, ekképpen nyilatkoztatván magát: „Én azt kívánom, hogy a' Tagoknak elegendő idő hagyatassék ezen rendszabásnak jól megfontolására. Valóban nem lehetett volna feltenni, hogy olly javallatot, mint a' Lord Ur tett, akár az Alsóház a' Románynak, akár ez, amannak terjesztet volna elibe. — Az erőszakos rendszabásra nézve hozott billnek első felolvasatásáról öt éjszakán által vetekedtünk, hogy van tehát az, hogy a' mostaniti (a' billt) először minden kérdés nélkül felolvastuk? — Én ugyan most se akarom gátolni a' felolvasást, csak azt szeretném tudni, valjon nem halaszthatja e' a' Lord Ur igazságosan a' második felolvasatást a' jövő Hétfőre? — A' billnek olly fontos tartalma lévén, melly nagy változásokat teend az Egyházi jogszabásokban, szükség, hogy azt bővebben 's vigyázva rostálgassuk meg.“ Ere Lord Althorp azt nyilatkoztatá, hogy a' Tagok ezen billnek alapját már régen esmerik, azért úgy véli, hogy a' kiszabott idő elegendő annak megfontolására. — Baring Ur helyben hagyta Sir R. Peel beszédjét, de Lord Russell ellene volt. — A' szavazásnál Sir R. Peel Ur javallata mellett 46 an ellene pedig 187 en voksoltak. Irlandban sok hitelezők lepték meg a' börzét, hogy onnan töképen-

zeiket vissza szedjék; az O'Connell Úr felkészítéséből történik e', vagy magok önkényektől, nem tudatik.

Cityből (belsőváros Londonban) következő — a' Lordmájorhoz útasított Kerületi írás közöltetik: „Mi alábbirttak, Citynek választói, nagy megütközéssel vesszük észre, hogy Sir John Key, — ki egy a' mi Repraesentánsaink között, a' miniszterialis rendszabások elfogadása által Irlandi jobbágyaink szabadságoknak végképpi eltörlésére törekszik; azért kérjük Uraságotat, engedje meg, hogy mennél hamarébb gyűlést tarthassanak City választói Guildhallban, arról tanácskozáván: valyon nem volna e' igazságos, hogy Sir John Key ezen viseletért tüstént eltávoztassék a' Parlamentből.“

De del Ur, az új Németalföldi Követ Londonban 13-án érkezett meg.

De álból a' f. h. 12-kén közöltetik, hogy a' Dúnékben fekvő Angoly Frantzia hajósseregnek egy része a' Hollandus Kikötőhelybe szándékozik elevezni.

A' Miniszterek az Angoly Püspökségeket megszaporitani szándékoznak; ezen szaporítás költségeit pedig, egynehány nagyobb Püspöki helyek' jövedelmeknek megkevesebbítése által akarják kipótolni.

Az alsó Háznak Mártz. 12-ki Ülésében Bulver Úr a' Drammaticusok szomorú állapotjukra tette a' Házat figyelmetessé. „A' mostani világban úgymond a' Dráma írók munkái nálunk kevésbé vagynak bátorságosítva, holott minden más szerzők nagy hasznot látnak munkáikból. A' színjátékosok szembetűnő summákat bekapnak, tsakegyes darabok előadásából is, a' szegény író pedig gyakran egy fillért sem. Ezen nehézségnek 's igazságtalanságnak eltörlése végett a' szónok egy javallatot terjesztett a' Ház eleibe, mellynek ereje

szerint a' Drama darabok íróinak szint olyan jutalmat kellene adni, mint más akármunkák szerzőinek, hogy tudniillik a' Hősdarabok az írónak egész életére vagy legalább 28 esztendőre bátorságosítottassanak. — Ne legyen tehát szabad ezentúl a' színjátékosoknak a' szerző Drámáját ennek megegyezése nélkül jádzeni; — hogy ha pedig ez megtörténnék, akkor az író telyes jussal bírasson a' színjáték tulajdonossától a' kárpótlást, melly minden darabnak egyszeri eljáadásáért legfelyebb 50, legalább pedig 10 sterlingre határozottassék, törvényes úton is követelni. — Tulajdonképpen a' Dráma betsének leszállását a' mostani systhema okozta, 's a' szónok telyes bizodalommal reményli, hogy ha a' jelen javallatja a' Ház által elfogadtatik, a' Hősi darabok, mellyek egy időtől fogva a' pártfogók nem léte miatt tsak nem egészszen elalljasodtak, hajdani fényeket bizonyosan vissza nyerendik.

A' Manchesterből, Liverpoolba vivő vas-úton egy gőz szekér, még pedig az, mellyen a' machina volt, 's a' melly által következésképpen a' többi szekerek is mozgásba tettek nem régiben ismét szerentsétlenül járt. Manchesterben ugyan is midőn már a' szekerek indító félben voltak, az Ingenieur minekelötte a' machinák a' többi szekereken is elhelyeztettek volna, egy kevésé eltávozott; ez alatt az első szekér valamiképpen elindult, 's Liverpoolba szerentsésen meg is érkezett, a' hol már a' Dúnellhez közelítvén, egy szolgál attól tartván, netalántán valami szerentsétlenséget okozzon, hirtelen egy nagy gerendát eleibe vetett 's ez által a' szekér felfordult, 's tetemesen megrongáltatott.

A' Mártz. 13-kán költ Globe Portugallia ügyéről így okoskodik: Dom

Pedro szorult állapotban van, 's ha még tovább is így foly a' dolga, valóban mind magára, mind pedig az ellenségeskedés által már régen sanyargatott Országra nézve kívánatosabb volna, ha Oportót minél előbb elhagyná. De minden esetre úgy hiszszük, hogy rövid idő múlva elválik a' dolog, 's fájdalom! bizonyosan Dom Miguel részéről kedvezően. A' Tsászár veszteségének, a' maga helytelen viselete e' oka, vagy más környülállás, azt a' Közönség ítéletére bizzuk, annyi bizonyos igaz, hogy Dom Pedro Oportóba lett megérkezése óta, mind maga sok hibát ejtett, mind pedig Cabinetjában több olyanok követettek el. Palmellával való legközelebbi rosszúl bánása is szemet szúrt a' közönség előtt, melly tselekedet által soknak gyölölségét magára vonta. Mivel pedig Dom Pedro seregével együtt kéntelen leszsz magát meg adni, mindenki ált látja, hogy jobban tette volna, ha hirtelenkedve illy nagy dologba nem kezdett volna, vagy ha már az megtörtént is, minekutánna látta, a' Portugalliai népnek magától (Dom Pedrotól) való idegenségét, azonnal mindennel felhagyott volna.

B E L G I U M.

A' Senatus Mártz. 14-kén tartatott Ülésében L e f e b r e M e u r e t Ur imígy nyilatkozattáta magát „Mint Nemzetemnek Képviselője, fájdalommal jelentem abbeli aggodásomat, hogy a' törvényjavallatok, hirtelenkedéssel, és minden megfontolás nélkül készítettnek. A' Senátust számbasem veszik többé, mivel ez olyan engedelmes, hogy mindent a' Miniszterium jóváhagyására bíz. Prae-

sidens: Ez a' Senatus ellen való Manifestum. L e f e b r e M e u r e t: Ime ezen irványból külsül állításommal igazsága. Erre a' Szónok a' Praesidensnek egy újságot nyújtott által, mellyben az utak kibérlésének közönséges kótyavetyéltetése vala kihirdetve, noha az ezen tárgyban hozandó törvény még tsak mai Ülésben vétetik tanátskozás alá.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Poson Mártz. 26 dikán. Hírlapjaink legközelebbi száma óta, tsupán Kerületi ülések tartattak, mellyekben a' Kk. és Rk. tanátskozásait az Urbariumot illető munkálatok III tzikkelylenek 5-dik §-sa felett folytaták: t. i. a' legelők különválasztása felett, melly tárgy fontosságára 's több oldalúságra nézve a' Kk. egész figyelmét magára voná minekutánna a' számtalan helyzetek különbfelésege miatt igen nehéz feladat, olly practice alkalmaztatható rendszabásokat tenni, mellyeknél fogva az Önkenyre szolgáltatható alkalmatosságot kikerülvén, minden esetekre 's viszonyokra nézve olly állandó alapok tételesenek, hogy a' szintügy egyetértőleg mint szentül figyelemmel tartott eler is épségben fenntartassék, t. i. a' jobbagyok helyhezletésin, mindenütt a' hol tsak lehet, könnyíteni 's jobbítani. Tegnap az ugyan azon Kerületi tanátskozások alatt készült 's a' mai 54-dik Országos Közgyűlés eleibe terjesztendő Felírási javallatok olvastattak fel magyar és deák nyelven, azokra nézve, mellyekben mind a' Fő mind az Al Rendek megegyezének; tsupán az előleges sérelmeknek még el nem készült fordítása maradt hátra.